

Дисципліна «Історія світової музики» (розділ «Історія західноєвропейської музики»)

II курс, IV семестр

Вокальний та диригентський факультет, спеціалізація «Хорове диригування»
Викладач – кандидат мистецтвознавства, доцент **Антонова О.Г.**

Тема: Німецький музичний неокласицизм та його головний представник П. Хіндеміт. Музично-театральні пошуки К. Орфа в контексті основних тенденцій розвитку сучасного йому театру.

- Нові тенденції у німецькій музиці післявоєнного періоду. Експериментальні пошуки 1920-х років та поступове усвідомлення необхідності збереження контакту з широкою слухацькою аудиторією. Прагнення до «прояснення стилю» як домінуюча тенденція композиторської творчості 1930 – першої половини 1940-х років.
- Основи світогляду П. Хіндеміта: ідеї світової гармонії, двоєдність хаосу і порядку, віра в етичну роль мистецтва. Барокові принципи поліфонічності, варіаційності і концертування як основа композиційного мислення. Теоретичне обґрунтування та практичне застосування принципу «нової розширеної тональності». Жанри творчості.
- Музично-театральна спадщина К. Орфа. Компоненти театральної вистави, їх функції та співвідношення. Тенденція до рішучого спрощення виражальних засобів. Втілення концепції нового музично-сценічного дійства в кантаті «Carmina burana». Педагогічна діяльність та створення власної системи музичного виховання.

ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА:

Зарубежная музыка XX века. Материалы и документы : учеб. пособие / [ред., сост. и коммент. И. В. Нестьева]. М. : Музыка, 1975. 255 с.

История зарубежной музыки. Вып. 6: учебник / [ред. В. Смирнов]. М. : Музыка, 1988. 319 с.

Музыка XX века: Очерки в 2-х частях. Ч. 2, кн. 4. М. : Музыка, 1984. 510 с.

ДОДАТКОВА:

Браиловский М. Жанровые и поэтические истоки «Триумфов» Карла Орфа // Вопросы теории и эстетики музыки. Л. : Музыка, 1969. Вып. 9. С. 71–103.

Варуниц В. Музыкальный неокласицизм: Исторические очерки. М. : Музыка. 1988. 80 с.

Левая Т., Леонтьева О. Пауль Хиндемит. Жизнь и творчество. М. : Музыка, 1974. 448 с.

Леонтьева О. Т. Карл Орфа. М. : Музыка, 1984. 334 с.

Хиндемит П. Статьи и материалы: [сб ст. / ред.-сост. И. Прудникова]. М. : Сов. композитор, 1979. 422 с.

МУЗИЧНИЙ МАТЕРІАЛ

Хиндемит П. Гармонія світу. Кардільяк. Ludus tonalis.

Орф К. Carmina burana. Catulli carmina.

Тема: Культурно-історичні умови діяльності композиторів французької «Шістки» в період творчого об'єднання. Роль Е. Саті у формуванні «неакадемічних» форм музичної культури.

- Рубіжне значення Першої світової війни в історії французької музичної культури. Зміна естетичних поглядів, заперечення довоєнних ідеалів і висунення нових тенденцій в мистецтві.
- Історія виникнення «Шістки». Роль Ж. Кокто у формуванні її творчої платформи. Естетичні пріоритети та стилістичні орієнтири композиторів групи «Шести».
- Роль Е. Саті у формуванні «неакадемічних» форм музичної культури. Запровадження ним тенденцій, альтернативних по відношенню до традиційних критеріїв професіоналізму в європейської музичній практиці. Передбачення найважливіших течій і технік ХХ століття. Безпосередній вплив балету «Парад» (1917) та симфонічної драми «Сократ» (1918) на композиторів групи «Шести».

ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА:

Акопян Л. О. Сати Эрик // Акопян Л. Музыка ХХ века : энциклопедический словарь. М. : Практика, 2010. С. 493–495.

Зарубежная музыка ХХ века. Материалы и документы : учеб. пособие / [ред., сост. и коммент. И. В. Нестьева]. М. : Музыка, 1975. 255 с.

История зарубежной музыки. Вып. 6 : учебник / [ред. В. Смирнов]. М. : Музыка, 1988. 319 с.

ДОДАТКОВА:

Асафьев Б. Французская музыка и ее современные композиторы // Зарубежная музыка ХХ века. М. : Музыка, 1975. С. 112–126.

- Друскин М. С.* О западноевропейской музыке XX века. М. : Сов. композитор, 1973. 271 с.
- Дюмениль Р.* Современные композиторы группы «Шести» / Р. Дюмениль. – Л. : Музыка, 1964. 130 с.
- Журдан-Моранж Э.* Мои друзья-музыканты / Э. Журдан-Моранж. М. : Музыка, 1966. 268 с.
- Кан А.* Эрик Сати – парадоксалист, опередивший время [Электронный ресурс] // Die Gluck Musik. Режим доступа: <http://dgm.net.ua/content/view/172/61>.
- Карпентьер А.* Эрик Сати, пророк и обновитель // Сов. музыка. 1990. №3. С. 130–132.
- Кокто Ж.* Петух и Арлекин : Либретто. Воспоминания. Статьи о музыке и театре / [пер., сост., коммент. М. А. Сапонов]. М. : Прест, 2000. 214 с.
- Кокто Ж.* Эрик Сати // Кокто Ж. Портреты-воспоминания: Эссе / пер. с французского В. Кадышева и Н. Мавлевич. М. : Известия, 1985. С. 94–97.
- Ханон Ю.* Эрик Сати. Юрий Ханон. Воспоминания задним числом. СПб : Центр Средней Музыки & Лики России, 2010. 680 с.

МУЗИЧНИЙ МАТЕРІАЛ

Саті Е. Гімнопедії. Парад. Сократ.